

## KONZULENSI AJÁNLÁS TIRBUS FERENC DIPLOMADÍJ PÁLYÁZATÁHOZ

A diplomaterv készítője: Tirbus Ferenc

Témája: Blues- központ Nottoden városában

Nottoden 12000 lakosú kisváros Norvégiában, a Heddal tó tengeröblre néző partján, szép természeti környezetben. A városkában már évek óta európai híru blues-fesztiválokat rendeznek nyaranta. Így született az elhatározás: Nottoden legyen Európa „Blues-fővárosa”! Idén tavasszal nemzetközi építészeti tervpályázatot bonyolítottak le a központ tervezésére.

Reális, élő program alapján készült tehát a diplomaterv, mintegy versenyt futva a tervpályázattal.

A helyszín a 30 éve még működő és hatalmas füstöt okádó, mára lebontott vasgyár területe. Nottoden profilt vált: a nemrég még dübörgő nehézipart a blues-zene váltja fel. A program koncerttermet, kiállítóteret, könyvtárat és szabadtéri koncerthelyszínek kialakítását javasolta.

Az elvárás nyilvánvalóan egy emblematikus épület megalkotása, ami kifejezi a város új profilját, új arculatát.

A diplomázó telepítési és formaalkotási koncepciójának ez volt az alapja. Olyan épületet tervezett, ami emblematikus formájával a város felől is, és a tenger felől közelítve is jól felismerhető, jellegzetes képet ad. Egyszerű, hatásos geometrikus formáit már el is tudjuk képzelni a koncertek piktogrammá egyszerűsített logójaként, pólókon szereplő képekként.

A koncerttermet és blues-kocsmát tartalmazó egyszerű hasábforma és a fölötte, nagyméretű lábakon lebegő L-alakú könyvtárárpület formájában és tömegében is egyértelműen mutatja a benne lévő funkciókat. Ihlető előképként nyilván az elbontott ipari épületek jutnak az eszünkbe. Ez így is van, de jobban ránézve rájövünk, hogy nem ilyen egyszerű a képlet, mert a tervezett épület egyáltalán nem emlékeztet konkrétan a hajdani gyárpületre. Sokkal inkább – legalábbis nekem – az orosz konstruktivisták tiszta és merész formái jutnak az eszembe, Liszickij Felhővasalói például. Az épület szerkesztése és formálása visszanyúl a kezdeti avantgarde tiszta formáihoz és könnyedségéhez. A gyár megmaradt hatalmas vasbeton pilonjai adják a lebegő könyvtártömeget tartó lábakat. Az ellebegtetéssel nemcsak karakteres formát kap az épület, hanem a tömegek közötti átláthatóságot is, ami jól pozicionálja az épületet a tengeröbl és a zöldellő hegyek között.

A karakteres formák erősségét mutatja az is, hogy a diplomázó nem az épület méreteivel érte el a célját. Tudniillik az egyik első lépése a program jelentős csökkentése volt. Európának ebből a feléből nézve túlzottnak találta a tervpályázat helyiségprogramját és a tervezendő terek méreteit. Az időközben lezárult pályázat őt igazolta: rajta kívül a pályázók nagyobb része ezt javasolta.

Az épület terei arányosak, a funkciók egyszerűen és frappánsan működnek.

Homlokzatai erőteljesek, a rozsdásított acél és a hűvösen csillogó fémburkolatok, az átlátszó nagy üvegfelületek elegánsak. Elsőre talán hűvösnek tűnik ez az építészeti világ, de ha beleképzeljük a fesztiválok hangulatát, a rengeteg látogatót, a zenét, rájövünk, hogy ez az anyaghasználat kiváló háttér, teret tud adni a zenének, ami megtölti, kitölti majd tartalommal.

Tirbus Ferenc terve, koncepciója, építészeti világa, részletei professzionálisak. Jól beleillenek a skandináv kultúrába, de építészeti üzenete számunkra is jól olvasható. Volt idő, amikor a magyar építészek alapjaikat a Dániából hozott tudásra építették. Meggyőződésem, hogy a fél évet Dániában eltöltött diplomázó is jó alapokra építette további építészeti pályafutását.

Tirbus Ferenc diplomatervét tisztelettel ajánlom a Diplomadíj Bizottság figyelmébe.

Budapest, 2010. augusztus

Sugár Péter DLA  
Középülettervezési Tanszék